

Conference at ANC ward A. Phakaphon T

การฉีดอินซูลินในสตรีตั้งครรภ์/ผู้คลอด

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ นักศึกษาสามารถ

1. เตรียมยาฉีดอินซูลินสำหรับ สตรีตั้งครรภ์ ผู้คลอด ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ
2. ฉีดยาอินซูลิน ให้สตรีตั้งครรภ์ผู้คลอด ได้อย่างถูกวิธี

ความหมาย

หมายถึง วิธีการบริหารยาโดยใช้การฉีดอินซูลินเข้าไปในร่างกายสตรีตั้งครรภ์ ผู้คลอด ที่เป็นโรคเบาหวาน เพื่อช่วยให้ร่างกายสตรีตั้งครรภ์ผู้คลอด มีการเผาผลาญอาหารประเภทคาร์โบไฮเดรต ทำให้อินซูลินสามารถนำคาร์โบไฮเดรตไปใช้ประโยชน์ได้

วัตถุประสงค์เฉพาะ

นักศึกษาสามารถฉีดอินซูลินได้เพื่อให้

1. สตรีตั้งครรภ์ผู้คลอด ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ ไม่มีภาวะ Hypoglycemia หรือ Hyperglycemia
 2. สตรีตั้งครรภ์ผู้คลอด ไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดอินซูลิน
- เครื่องมือใช้

1. กระบอกฉีดยาพร้อมเข็ม ฉพาะฉีดอินซูลิน 1 อัน (มี 2 ขนาด 80 และ 100 ยูนิต)
2. สำลีสะอาดปลอดเชื้อ.3 ก้อน (สำลีชุบแอลกอฮอล์ 2 ก้อน สำลีแห้ง 1 ก้อน)
3. ยาอินซูลิน (ตามขนาดและชนิดของยาคัด ตามแผนการรักษา)
4. แอลกอฮอล์ 70 % 1 ขวด

วิธีการฉีดอินซูลิน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

การประเมินผล (Assessment)

ก่อนฉีดยา นักศึกษาต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบชื่อ-นามสกุล ของสตรีตั้งครรภ์ ผู้คลอด โดยการถามและดูจากป้ายชื่อมือของผู้คลอด เหตุผล เพื่อให้การบริการ ได้ถูกคน

2 ตรวจสอบประวัติ การเป็นโรคเบาหวาน และคำสั่งการรักษาประจำวัน เหตุผล เพื่อได้รับการรักษาอย่างถูกต้องและทำให้สตรีตั้งครรภ์/ผู้คลอด และทารกในครรภ์ปลอดภัยจากภาวะเสี่ยงของการใช้ยา

3 ศึกษาผลการตรวจพบทางห้องปฏิบัติการ ว่ามีระดับน้ำตาลในเลือดมากกว่า 105มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์หรือตรวจปัสสาวะได้ผลบวก

4 การประเมินอาการและอาการแสดงเกี่ยวกับโรคเบาหวาน ของสตรีตั้งครรภ์ ผู้คลอด

การวางแผน (Planning)

1 การเตรียมตัวของนักศึกษา โดยทบทวนขั้นตอนการนิคยาอินซูลินที่ถูกต้อง เหตุผล เพื่อความคล่องแคล่ว และนุ่มนวลในกานนิค

2 เตรียมเครื่องใช้ในการนิคยา เหตุผล เพื่อความปลอดภัย และช่วยให้สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

2.1 กระบอกนิคยาพร้อมเข็มชนิดพิเศษสำหรับ

2.2 เตรียมยาตามคำสั่งการรักษาของแพทย์โดย ตรวจสอบชื่อสตรีตั้งครรภ์ผู้คลอด ตรวจสอบชื่อและชนิดของยา ปริมาณของยาที่ให้ วันหมดอายุของยาลักษณะสีของน้ำยา และเวลาที่นิคยา ทั้งก่อนให้ขณะให้ และหลังให้ เหตุผล เพื่อได้รับความความถูกต้องตามหลักกร

(5 F) ได้แก่ ถูกคน ถูกขนาด ถูกเวลาและถูกวิธีสตรีตั้งครรภ์/ผู้คลอด ได้รับความความปลอดภัย

2.3 สำลีสะอาดและปลอดเชื้อ 3-5 ก้อน เหตุผล เพื่อความสะอาดและปราศจากเชื้อโรค

2.4 แอลกอฮอล์ 70 %

3. เตรียมสตรีตั้งครรภ์ /ผู้คลอด

3.1 ถามชื่อ - นามสกุล และสร้างสัมพันธภาพ เหตุผล เพื่อให้บริการได้ถูกคน

3.2 แจ้งให้สตรีตั้งครรภ์ ผู้คลอดทราบและบอกเหตุผลของการนิคอินซูลิน เหตุผล เพื่อเป็นการแสดงความเคารพสิทธิของสตรีตั้งครรภ์/ผู้คลอดและเกิดความร่วมมือในการนิคยา

3.3 ตรวจสอบอาการและอาการแสดงก่อนนิคยา

การปฏิบัติ (Implementation)

1 ถามชื่อ นามสกุลสตรีตั้งครรภ์ / หรือผู้คลอดซ้ำอีกครั้ง ก่อนนัดยา เหตุผล เพื่อให้บริการได้ถูก
คน

2 แจ้งสตรีตั้งครรภ์ / หรือผู้คลอดให้ทราบ เหตุผล เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิของสตรีตั้งครรภ์ ผู้
คลอด

3 การเตรียมยาอินซูลินมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ล้างมือให้สะอาดอย่างถูกเทคนิค ก่อนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนกับเชื้อโรค

3.2 เตรียมสำลี 3 ก้อนชุบแอลกอฮอล์ 2 ก้อน

3.3 วางขวดอินซูลินตามแนวอนบนฝ่ามือกลิ้งขวดอินซูลิน ไปมาประมาณ 10 ครั้งเพื่อให้
อินซูลินผสม

3.4 เช็ดจุกยางของขวดอินซูลินด้วยสำลี เพื่อป้องกันไม่ให้คู่อากาศเข้ามาในกระบอกฉีดยา

3.5 คู่อากาศเข้ามาในกระบอกฉีดยาให้เท่ากับขนาดของอินซูลินที่แพทย์สั่ง

3.6 แทะเข็มฉีดอินซูลินให้ทะลุจุกยางของขวดอินซูลินแล้วฉีดอากาศเข้าไปในขวด

3.7 คว้าขวดอินซูลินลงค่อยๆ คู่อากาศเข้ามาในกระบอกฉีดยาจนได้จำนวนตามต้องการ ควร
ให้ปลายเข็มจมอยู่ในอินซูลินตลอดเวลา

3.8 ตรวจสอบว่ามีฟองอากาศอยู่หรือไม่ ถ้ามีให้ไล่ฟองอากาศโดยใช้นิ้วมือเคาะที่กระบอกฉีดยา
เบาๆ แล้วค่อยๆ คั่นลูกสูบให้ฟองอากาศกลับเข้าไปในขวดอินซูลินแล้วจึงฉีดอินซูลินจนได้
ขนาดที่ต้องการ

3.9 ตรวจสอบขนาดของอินซูลินซ้ำอีกครั้งและปิดจุกเข็มที่ติดกับกระบอกฉีดยา ควรระมัดระวัง
ไม่ให้ปลายเข็มสัมผัสกับจุกเข็มเวลาปิด เหตุผล เพื่อตรวจสอบว่าได้รับยาที่ถูกต้อง ทั้งขนาด
และชนิดของยา

4 การฉีดอินซูลิน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

4.1 เช็ดทำความสะอาดผิวหนังบริเวณที่ฉีดด้วยสำลีชุบแอลกอฮอล์

4.2 เลือกตำแหน่งที่ใช้ฉีดยา เหตุผล เพื่อให้ทราบและเลือกตำแหน่งที่เหมาะสมในการฉีดยา

บรรณานุกรม

รองศาสตราจารย์ สุคนธ์ ไข่แก้ว. รองศาสตราจารย์ ดร.ยวดี วัฒนานนท์. ปฏิบัติการพยาบาล สุนติ
ศาสตร์-นรีเวชวิทยา